

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2012 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През третото тримесечие на 2012 г. БВП нараства с 0.5% спрямо същото тримесечие на предходната година и с 0.1% спрямо второто тримесечие на 2012 година.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове, след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2012 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за третото тримесечие на 2012 г. на 6 декември 2012 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2012 г. БВП в номинално изражение достига 21 735 млн. лева (табл.1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2012 г. е 18 571 млн. лв., като най-голям дял формира секторът на услугите (57.3%), следван от индустриалния (31.2%) и аграрния сектор (11.5%).

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (70.3%), което в стойностно изражение възлиза на 15 292 млн. лева. През

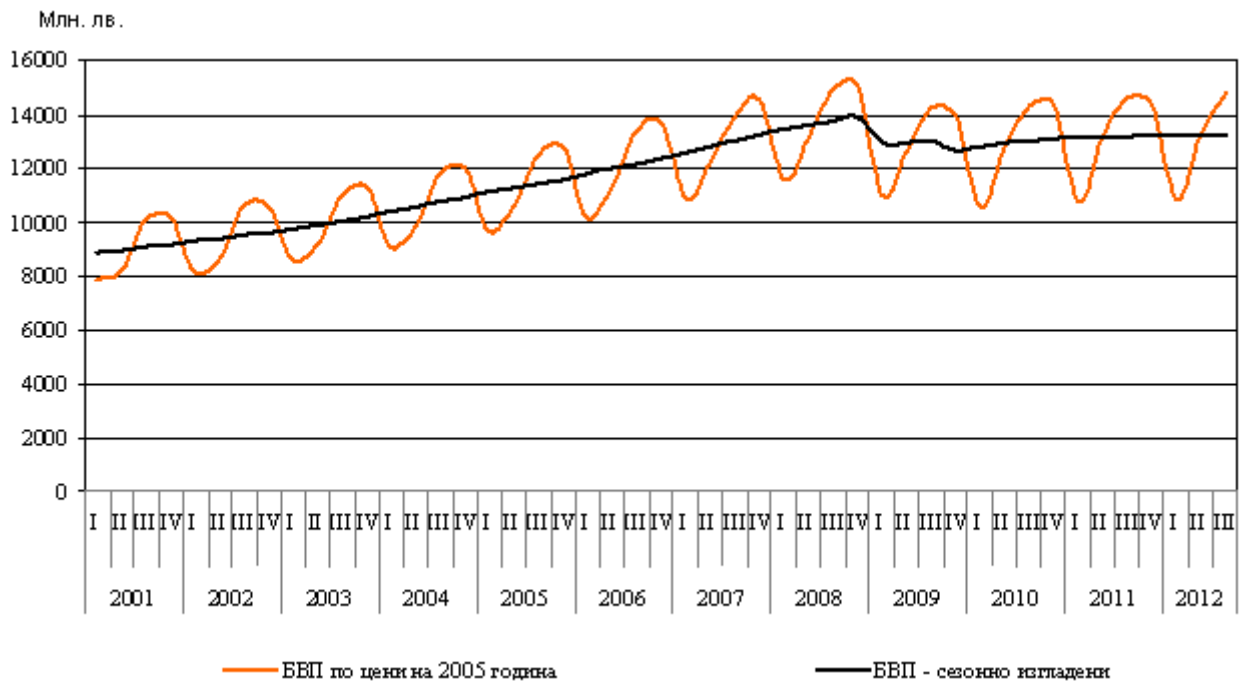
¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates”.

третото тримесечие на 2012 г. бруто капиталообразуването в основен капитал е 3 580 млн. лв. и заема 16.5% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2012 г. по средногодишни цени на 2005 година

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2012 г. спрямо второто тримесечие на 2012 г. БВП¹ се увеличава с 0.1% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност също се увеличава с 0.1%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в „Ръководство на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане”. Процедурата се осъществява с помощта на разработения от Евростат софтуерен продукт Demetra, при което се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти. Параметрите на модела за сезонно изглаждане се определят в началото на всяка календарна година (първо тримесечие на съответната година), както и при промяна на използваната Класификация на икономическите дейности. Така определеният модел се използва за ревизиране на сезонно изгладените стойности за тримесечията в рамките на динамичните редове. От септември 2011 г. данните в областта на националните сметки се представят по КИД - 2008. Повече информация можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология: [Тримесечни сезонно изгладени данни](#).

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2012 г. основен принос за регистрирания икономически растеж имат крайното потребление и бруто капиталобразуването в основен капитал с 0.4%. Износът на стоки и услуги през третото тримесечие се увеличава с 0.2% спрямо предходното тримесечие, а вносът на стоки и услуги намалява с 3.7%.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2012 г. БВП нараства с 0.5% спрямо същото тримесечие на предходната година. Същевременно брутната добавена стойност се увеличава с 0.2%. Увеличение е регистрирано в аграрния и индустриалния сектор съответно с 6.3 и 3.5%. Секторът на услугите, който заема най-голям относителен дял в добавената стойност, има отрицателен принос и отчита намаление с 1.0% през разглеждания период.

По отношение на компонентите на крайното използване е регистриран положителен икономически растеж на крайното потребление с 2.9% в сравнение със същия период на предходната година. Бруто капиталобразуването в основен капитал отчита ръст спрямо третото тримесечие на предходната година с 1.0%. Износът на стоки и услуги се увеличава с 3.5%, а вносът на стоки и услуги - с 3.0%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2012 година¹
(Експресни оценки)

		Трето тримесечие на 2012 година		
		стойностен обем в текущи цени	относителен дял	
			в БДС	в БВП
		млн. лв.	%	%
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	18571	100.0	85.4
2	Аграрен	2140	11.5	9.8
3	Индустрия	5797	31.2	26.7
4	Услуги	10634	57.3	48.9
5	Корективи	3164		14.6
6	Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	21735		100.0
	По елементи на крайното използване:			
7	Крайно потребление (8+9)	15292		70.3
8	Индивидуално	13959		64.2
9	Колективно	1333		6.1
10	Бруто капиталобразуване (11+12)	4555		21.0
11	В основен капитал	3580		16.5
12	Изменение на запасите	975		4.5
13	Външнотърговско салдо (14-15)	1888		8.7
14	Износ на стоки и услуги	15499		71.3
15	Внос на стоки и услуги	13611		62.6
16	Статистическа разлика	0		0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2
Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори	-0.3	-0.3	0.6	0.1	0.4	-0.2	-0.3	0.2
2	Аграрен сектор	2.9	6.4	-2.3	-0.6	4.9	12.7	9.6	6.3
3	Индустрия	0.7	1.2	0.6	1.0	2.6	2.9	1.7	3.5
4	Услуги	-0.1	-1.1	0.3	-0.2	-0.5	-1.2	-1.2	-1.0
5	Корективи	-0.3	4.3	-2.2	0.4	0.9	8.1	5.1	2.1
6	Брутен вътрешен продукт	0.1	0.0	0.3	0.1	0.9	0.5	0.5	0.5
	По елементи на крайното използване:								
7	Крайно потребление	0.6	-0.5	2.4	0.4	-1.8	1.5	3.2	2.9
8	Индивидуално	-0.4	0.5	2.4	0.4	-0.4	1.0	2.9	2.9
9	Колективно	0.6	-2.1	1.2	-0.5	-0.1	-2.1	-1.0	-0.8
10	Бруто капиталобразуване
11	В основен капитал	-1.2	0.4	1.5	0.4	-10.5	-5.4	-2.1	1.0
12	Изменение на запасите
13	Външнотърговско салдо
14	Износ на стоки и услуги	2.8	-2.9	3.4	0.2	11.9	-0.1	3.9	3.5
15	Внос на стоки и услуги	0.2	-0.8	7.6	-3.7	5.2	0.0	8.6	3.0
16	Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2005 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2005 година. Повече информация за прилаганите методи можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология: [Измерване на ефекта от промени в обема и промени в цените](#). Тримесечни сезонно изгладени данни - методология (<http://www.nsi.bg/otrasal-metodologia.php?otr=10>).